

Na temelju članka 143. stavka 4. Statuta Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a u vezi članka 9. Zakona o zaštiti od požara (NN 58/93.) i članka 5. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (NN 35/94.), na prijedlog Fakultetskog kolegija PMF-a utvrđenog na sjednici od 19. prosinca 2005. godine, dekan Fakulteta donio je

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKOG FAKULTETA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom o zaštiti od požara (dalje: Pravilnik) Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu (dalje: Fakultet), polazeći od vlastitih uvjeta i potreba, sukladno propisima o zaštiti od požara, uređuje mjere i poslove u vezi provedbe i unapređenja zaštite od požara na sljedećim lokacijama u Zagrebu:

- Horvatovac 102 a.
- Roosveltov trg 6;
- Marulićev trg 9a;
- Marulićev trg 19;
- Marulićev trg 20;
- Bijenička cesta 30;
- Bijenička cesta 32;
- Horvatovac bb.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom osobito se utvrđuju:

- mjere zaštite od požara kojima se otklanja ili smanjuje opasnost od nastajanja požara,
- ustrojstvo i način obavljanja unutarnje kontrole glede provedbe mjera zaštite od požara te ovlaštenja i dužnosti zaposlenika koji obavljaju tu kontrolu,
- način upoznavanja zaposlenika s opasnostima od požara na radnom mjestu, kao i način obuke zaposlenika glede mjera zaštite od požara te rukovanja opremom i sredstvima za gašenje požara i vođenje evidencije o tom,

- zaposlenike zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara,
- obveze zaposlenika glede provedbe mjera zaštite od požara i odgovornosti zbog nepridržavanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara,
- dužnosti zaposlenika u slučaju nastanka požara.

Članak 3.

Zaštita od požara obuhvaća usklađeni sustav mjera i radnji normativne, organizacijske, tehničko-tehnološke i obrazovne naravi u cilju uklanjanja uzroka požara, sprečavanja nastajanja i širenja požara, te gašenja požara.

II. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA KOJIMA SE OTKLANJA ILI SMANJUJE OPASNOST OD NASTAJANJA POŽARA

1. OSNOVNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 4.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na električnim uređajima i instalacijama, mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama, te mjere zaštite od požara na instalacijama ventilacije i grijanja, te drugim uređajima na kojima može doći do nastajanja i širenja požara.

a) Građevinske mjere zaštite od požara

Članak 5.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije i / ili rekonstrukcije ili gradnje čiji je cilj:

- zaštita zaposlenika koji se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima;
- zaštite drugih osoba koje se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini;
- sprečavanje širenja požara – lokaliziranje (prvenstveno izvan područja građevine i njenih dijelova);

- očuvanje vrijednosti i dobara u građevini i građevinskim dijelovima;
- očuvanje same građevine i njezinih dijelova.

Članak 6.

Građevinske mjere zaštite od požara potrebno je provoditi prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcije u određenim rokovima, te izvođenja građevinskih radova po dokumentaciji za koju je dana suglasnost. Građevinske konstrukcije se pregledavaju radi utvrđivanja stanja otpornosti protiv požara.

Izlaz i izlazni putovi

Članak 7.

Cjelokupni prostor na hodnicima i stubištima i drugim evakuacijskim putovima mora uvijek biti slobodan i nezakrčen.

Nagazna površina na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakva mehanička oštećenja, napuknuća, te ne smije biti neravna niti imati nagle promjene visina.

Podne obloge, tepisi, tepisoni kao i mobilni prekrivači moraju biti izrađeni od samogasivog materijala i dobro pričvršćeni na podlogu. Oštećeni dijelovi podnih obloga moraju se u cijelosti zamijeniti.

Članak 8.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strelicom tako da je vidljiv danju i noću.

Članak 9.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da neovisno vode na ulicu ili otvoreni siguran prostor dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine, te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

Najveća dužina puta evakuacije osoba do sigurnog prostora iznosi 50 metara u prizemnom i 30 metara u katnom djelu građevine.

Dužina puta evakuacije može se odrediti i računski, koristeći pri tome horizontalnu brzinu kretanja osoba i vrijeme koje se smatra dovoljnim za udaljavanje do sigurnog prostora, te otpornost konstrukcije na požar.

Vrata na putovima evakuacije moraju biti izvedena tako da se mogu otvoriti u namjeravanom smjeru evakuacije. Ta vrata moraju biti zakretana i izvedena od negorivog materijala.

Rukohvati i ograde na stepeništu moraju biti stabilno pričvršćeni za konstrukciju građevine.

Otvori u zidovima

Članak 10.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati.

Sva vrata se moraju otvarati u smjeru izlaženja (smjer evakuacije), a na vratima se ne smije mijenjati smjer otvaranja niti se smiju privremeno ili stalno ukloniti.

Ako su vrata ostakljena, staklo ne smije biti napuknuto ili razbijeno.

Vrata između požarnih sektora moraju imati vatrootpornost, ovisno o požarnom opterećenju u tim požarnim sektorima.

Članak 11.

Svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako dati otvarati i zatvarati sa poda.

Prozori kao nadsvjetla mogu se postavljati u pregradnim zidovima samo unutar požarnog sektora.

Prozorska stakla ne smiju biti napuknuta ili razbijena.

Zidovi, stupovi i stropovi

Članak 12.

Sve preinake na nosivim zidovima mogu se obavljati samo na temelju dobivene suglasnosti na tehničku dokumentaciju od strane Inspekcije za zaštitu od požara nadležne policijske uprave i to kada se radi o rekonstrukciji postojeće ili gradnji nove građevine za koju je potrebna građevinska dozvola.

Oštećenje na zidovima (pukotine, otpadanje) potrebno je popraviti. Popravak je potrebno izvršiti materijalom istih protupožarnih karakteristika kao i prijašnji.

U blizini zidova od gorivog materijala ne smiju se postavljati naprave za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

Članak 13.

Zaštitni premazi (boje) trebaju se obnavljati ako su se počeli ljuštiti ili otpadati. Premazi se ne smiju stavljati na stare premaze već se površina mora najprije očistiti.

Pregled zidova i stropova mora se obavljati najmanje jedanput u dvanaest mjeseci, požarnih zidova najmanje jedanput u šest mjeseci, a mjesta prolaza instalacija kroz požarne zidove najmanje svaka tri mjeseca.

Članak 14.

Kod stropnih konstrukcija koje imaju veću otpornost na požar (namjena im je sprečavanje širenja požara po vertikali) ne smiju se ostavljati nezaštićeni otvori. U takvom slučaju svi međuprostori se moraju brtviti negorivim vatrootpornim materijalom.

Zaštitne obloge i premazi moraju cijelom površinom prekrivati strop, ne smiju imati oštećenja, pukotine i biti odvojeni od stropne površine.

Svi stropovi odnosno međukatne konstrukcije treba pregledavati najmanje jednom u dvanaest mjeseci, a obloge kod stropova međukatnih konstrukcija čija je svrha sprečavanje širenja požara po vertikali, najmanje svakih šest mjeseci.

Članak 15.

U prostorijama gdje može doći do razlijevanja zapaljivih tekućina ne smiju se postavljati pokrivači od gorivog materijala, a pod mora biti nepropustan, bez pukotina i oštećenja.

Svi podovi bez obzira na kakvu su međukatnu konstrukciju postavljeni ne smiju imati nezaštićene otvore. Svaki otvor ili oštećenje u podu radi izvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje. Otvori za provođenje instalacija moraju biti zabrtvljeni vatrootpornim materijalom.

Pregled podova potrebno je obavljati najmanje jedanput u dvanaest mjeseci, a pokrivača i eventualnih otvora najmanje jedanput u šest mjeseci.

Pokrovi i krovišta

Članak 16.

Pri izgradnji krovišta potrebno je pridržavati se sljedećeg:

- izbjegavati krovišta sa tavanskim prostorom, a također i sve krovne konstrukcije sa šupljinama;
- gorive materijale na krovištu potrebno je koristiti u minimalnim količinama;
- krovište treba pratiti požarni sektor tako da se njime ne može proširiti požar iz jednog sektora u drugi. Zbog toga je potrebno na granicama požarnih sektora izvesti produžetke zidova iznad krovišta najmanje 50 cm, ili sa obje strane granice požarnih sektora izvesti potpuno negoriv dio krovišta širine 2 x 50 cm;
- konstrukcija krovišta treba imati optimalnu otpornost protiv požara, a najmanje 30 minuta što se kod neotpornih konstrukcija postiže protupožarnim premazima.

Članak 17.

Krovni pokrivač ne smije imati mehanička oštećenja.

Ako je krovište izvedeno s određenim stupnjem otpornosti protiv požara, nosive krovne konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati s gorivim materijalom. Ako se upotrebljava izolacijska masa u vrućem stanju, topljenje mase ne smije se obavljati na krovnom prostoru, već se mora dopremiti na krovište u zatvorenim posudama.

Na sve dijelove krovišta treba biti omogućen pristup barem jednim metalnim penjalicama.

Dimnjaci

Članak 18.

Vratašca dimnjaka moraju se izvesti iz čvrstog i negorivog materijala, s okovima koji moraju biti dobro pripasani otvoru i bez mogućeg propuštanja dima.

Vratašca se stavljaju u pravilu u podrum i tavan. Ne smiju biti u skladišnim prostorijama, spremištima, garažama ili u prostoru za smještaj lakozapaljivih tvari.

Pristup do vratašca mora biti uvijek slobodan.

Zidovi zidanih dimnjaka u tavanskim prostorijama ili potkrovlju i iznad njega moraju biti bez oštećenja (pukotina).

Pregled ispravnosti dimnjaka treba obaviti prije početka loženja i nakon završetka sezone loženja.

Čišćenje i kontrolu dimnjaka obavlja ovlašteni dimnjačar u skladu s Odlukom o dimnjačarskoj službi ili u skladu s odredbama drugog akta donesenog po tijelu lokalne uprave.

Prometnice i prilazi

Članak 19.

Pristupne ceste i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozila tako:

- da se čiste od snijega;
- da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi (prekop) dok nije osiguran drugi pristup do građevina (zaobilaznica, premoštanje preko prekopa i sl.);
- da nisu zakrčeni vozilima;
- da su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

Potrebno je osigurati da je na slobodnom prostoru oko građevina omogućen pristup nadzemnim i podzemnim hidrantima.

b) Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 20.

U glavnom razvodnom ormaru, kao i u razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama, moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Članak 21.

Za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe moraju na odgovarajućim mjestima biti izvedene sklopke koje trebaju biti postavljene izvan zone opasnosti od požara i eksplozija.

Članak 22.

Zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije.

Topljivi osigurači i automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijavati.

Pokraj svakog osigurača ili sklopke mora biti postavljena oznaka koje strujnom krugu pripada isti.

Izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima mogu obavljati samo zaduženi i ovlašteni zaposlenici - električari.

Zamjena osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima.

Članak 23.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni.

Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani tako da se onemogućí pristup neovlaštenim osobama.

Ključevi razvodnih ormara moraju se nalaziti kod dežurnog električara, odnosno na za to određenom mjestu u prostoru glavnog razvodnog ormara .

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da pri isključenju električne energije ostanu uključena trošila za nužnu rasvjetu. Prilikom nestanka napona iz mreže, ta se trošila trebaju automatski napajati iz pomoćnog izvora ugrađenog u samom trošilu.

Članak 24.

Sklopke u razvodnim ormarima moraju biti tako izvedene da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama, te moraju odgovarati glede njihove namjene.

U pojedinim prostorijama moraju se u ormare postavljati sklopke koje isključuju cjelokupnu instalaciju osim općeg i sigurnosnog osvjetljenja.

Na sklopkama moraju biti jasno označeni položaji isključeno – uključeno s time da taj položaj označava i signalna žaruljica.

Razvodni ormari sa sklopkama za isključivanje moraju se ispitivati najmanje jednom u šest mjeseci.

Članak 25.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara.

Električne instalacije i uređaji moraju se stalno održavati sukladno važećim propisima i odredbama propisa za određene elektro uređaje i instalacije.

c) Mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama

Članak 26.

Na svim građevinama Fakulteta i fakultetskih odsjeka iz članka 1. ovog Pravilnika moraju biti postavljene gromobranske instalacije sukladno tehničkim propisima o gromobranima.

Gromobranska instalacija mora biti izvedena, održavana i postavljena tako da se spriječi svaka mogućnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja.

O gromobranskoj instalaciji mora postojati tehnička dokumentacija, te se o istoj mora voditi i reviziona knjiga gromobranske instalacije.

Članak 27.

Pregled gromobranskih instalacija tijekom uporabe mora se obavljati:

- poslije svakog popravka;
- nakon svakog udara groma u građevinu ili instalaciju;
- u redovitim periodičkim razmacima, ovisno o vrsti građevine ili njenog građevinskog dijela, a najmanje svake dvije godine.

Periodički pregled i ispitivanje gromobranskih instalacija obavlja ovlaštena pravna osoba na način i u rokovima utvrđenim posebnim propisima.

d) Mjere zaštite od požara na uređajima i instalacijama ventilacije i grijanja

Članak 28.

Svi uređaji i instalacije ventilacije i zagrijavanja moraju biti izvedeni i održavani tako da ne postoji opasnost od nastanka požara.

Zagrijavanje poslovnih i drugih pomoćnih prostorija treba provoditi radijatorima centralnog grijanja ili priznatim uređajima i aparatima za zagrijavanje prostorija.

Članak 29.

U protupožarnim zidovima kroz koje prolaze ventilacijski ili klimatizacijski kanali moraju se ugraditi protupožarne zaklopke odgovarajuće vatrootpornosti.

Protupožarne zaklopke koje se ugrađuju u ventilacijske sustave moraju se uredno održavati, a najmanje dva puta godišnje ispitati na funkcionalnost.

e) Mjere zaštite od požara na plinskim trošilima i instalacijama

Članak 30.

Pod uređajima za zagrijavanje smatra se: plinska kotlovnica, etažni plinski grijač, plinska peć.

Članak 31.

Periodički pregled i ispitivanje plinske kotlovnice obavlja ovlaštena pravna osoba na način i u rokovima utvrđenim posebnim propisima.

Članak 32.

Dozvoljeno je korištenje samo atestiranih plinskih trošila.

Plinska trošila mogu se priključiti na dimnjak za koji je predhodno izdan pozitivni stručni nalaz nadležnog dimnjačara ili ovlaštene pravne osobe.

Članak 33.

Plinske instalacije moraju biti izvedene u skladu s važećim propisima ili priznatim pravilima tehničke struke.

Članak 34.

Radove na izvođenju plinskih instalacija može obavljati:

- distributer plina na vanjskim instalacijama;
- distributer plina ili pravna osoba koja ima ovlaštenje distributera na unutarnji instalacijama.

Članak 35.

Ispitivanje nepropusnosti plinske instalacije vrši:

- periodično, najmanje svakih 10 godina, distributer plina;
- periodično, najmanje svakih 5 godina, ovlaštena pravna osoba, na zahtjev korisnika instalacije, na način utvrđen posebnim propisima.

2. OSTALE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

a) Mjere zaštite od požara kod korištenja uređaja za zamjensko ili dodatno zagrijavanje i korištenje električnih kuhala u radnim i pomoćnim prostorijama

Članak 36.

Električni uređaji za grijanje i kuhala moraju biti certificirani.

Zabranjena je uporaba električnih uređaja za zagrijavanje i električnih kuhala s otvorenom žarnom niti.

Električna kuhala moraju biti postavljena na podlogu od negorivog i termoizolacijskog materijala dimenzije najmanje 5 cm izvan tlocrtno površine kuhala.

Udaljenost kuhala od gorivih materijala (zastori, namještaji sl.) mora iznositi u vertikalnom i horizontalnom smjeru najmanje 0,5 m.

b) Mjere zaštite od požara kod skladištenja, manipulacije i uporabe zapaljivih tekućina

Članak 37.

Skladištenje, manipulacija i uporaba zapaljivih tekućina u prostorima Fakulteta i fakultetskih odsjeka mora se izvoditi u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

U prostorima u kojima se drže ili koriste zapaljive ili eksplozivne tekućine i plinovi, drugi lako zapaljivi materijali ili se stvara eksplozivna atmosfera (priručna skladišta zapaljivih i eksplozivnih tvari, skladišta ambalaže, prostori u kojima se peru predmeti sa zapaljivim tekućinama) zabranjeno je pušenje, uporaba otvorenog plamena, alata koji iskre, te držanje i smještaj tvari koje su sklone samozapaljenju.

U prostorijama u kojima se pri radu rabe spomenute tvari, iste se mogu držati i propisanim posudama i u količinama potrebnim za dnevnu uporabu.

Zapaljive tekućine i plinovi ne smiju se bacati ili ispuštati u odvodnu kanalizacijsku mrežu.

Otpadni materijal (papir, smeće i sl.) mora se nakon završenog čišćenja iznijeti iz radnih i ostalih prostorija na za to određeno mjesto.

c) Održavanje opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 38.

U građevinama, poslovnim prostorima te vanjskim prostorima Fakulteta i fakultetskih odsjeka postavljena su slijedeća sredstva za gašenje požara:

- sustav za gašenje požara (sprinkler sustav) – lokacija Horvatovac 102 a;
- unutarnja i vanjska hidrantska mreža u svim građevinama i prostorima;
- ručni vatrogasni aparati u svim građevinama i prostorima.

Ručni vatrogasni aparati

Članak 39.

Održavanje ručnih vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled, periodični pregled i kontrolno ispitivanje.

O pravodobnom ispitivanju i označavanju vatrogasnih aparata skrbi ustrojbeno jedinica Službe Dekanata za zaštitu na radu i zaštitu od požara (dalje: Služba za zaštitu od požara).

Članak 40.

Redovni pregled ručnih vatrogasnih aparata obavlja Služba za zaštitu od požara i to najmanje jedanput u tri mjeseca u prostorijama u kojima nema korozivne atmosfere.

O izvršenom redovnom pregledu ručnih vatrogasnih aparata Služba za zaštitu od požara sastavlja zapisnik, te ga dostavlja na uvid dekanu Fakulteta i pročelniku odsjeka.

U slučaju utvrđenih nedostatkom na vatrogasnim aparatima Služba za zaštitu od požara obvezuje se isti otkloniti putem ovlaštene fizičke ili pravne osobe, odnosno pokrenuti postupak za nabavu novog vatrogasnog aparata ukoliko se utvrđeni nedostaci ne mogu otkloniti.

Članak 41.

Periodične preglede te kontrolno ispitivanje ručnih vatrogasnih aparata obavlja ovlaštena pravna ili fizička osoba koja je registrirana za te poslove i ima propisano ovlaštenje od Ministarstva unutarnjih poslova.

Periodični pregled ručnih vatrogasnih aparata obavlja se najmanje jednom u dvanaest mjeseci za vatrogasne aparate koji se nalaze u prostorijama u kojima nema korozivne atmosfere.

Kontrolno ispitivanje svih ručnih vatrogasnih aparata, osim aparata sa CO₂ koji su stariji od 15 godina, obavlja se u rokovima od dvije godine.

Sustav za dojavu požara

Članak 42.

Ispitivanje sustava za dojavu požara može obavljati ovlaštena pravna osoba koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova.

Ispitivanje ispravnosti sustava za dojavu požara ispituje se najmanje jedan puta godišnje.

Sustav za gašenje požara

Članak 43.

Ispitivanje ispravnosti unutarnje i vanjske hidrantske mreže, te stabilnog sustava za gašenje požara, može obavljati ovlaštena pravna osoba koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova.

Sustav za detekciju plina

Članak 44.

Ispitivanje ispravnosti sustava za detekciju plina obavlja se najmanje jedanput godišnje.

III. USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 45.

Služba za zaštitu od požara organizira i obavlja poslove iz područja zaštite od požara i zaštite od tehnoloških eksplozija na svim građevinama, građevinskim dijelovima i prostoru u vlasništvu, zakupu ili na korištenju Fakulteta i fakultetskih odsjeka, te na svim radnim mjestima.

U cilju unapređivanja zaštite od požara Služba za zaštitu od požara savjetuje dekana glede potrebnih financijskih ulaganja radi provedbe mjera zaštite od požara propisanih zakonom, podzakonskim aktima, prihvaćenim pravilima tehničke prakse u cilju povećanja sigurnosti imovine Fakulteta i fakultetskih odsjeka.

Članak 46.

Poslove zaposlenika odgovornog za poslove zaštite od požara na Fakultetu obavlja osoba zaposlena na radnome mjestu stručnog suradnika sukladno općem aktu o ustroju radnih mjesta.

Stručni suradnik za zaštitu od požara organizira i obavlja poslove u vezi provedbe mjera zaštite od požara, te poslove unutarnje kontrole glede provedbe mjera zaštite od požara.

Stručni suradnik za zaštitu od požara surađuje sa drugim poduzećima, znanstvenim institucijama, profesionalnom vatrogasnom postrojbom i nadležnom inspekcijom zaštite od požara ovlaštene policijske uprave radi poboljšanja zaštite od požara na Fakultetu i fakultetskim odsjecima.

Članak 47.

Kada stručni suradnik za zaštitu od požara utvrdi da radne i pomoćne prostorije Fakulteta i fakultetskih odsjeka ne zadovoljavaju sigurnosne uvjete za daljnji rad dužan je o tome pismeno izvijestiti dekana Fakulteta, te pročelnike odsjeka.

Svaki zaposlenik Fakulteta dužan je sam ili preko svog neposrednog rukovoditelja prijaviti stručnom suradniku za zaštitu od požara svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost od požara ili eksplozije.

Članak 48.

Stručni suradnik za zaštitu od požara u području zaštite od požara naročito:

- vrši kontrolu primjene propisa iz područja zaštite od požara na projektu za izgradnju i rekonstrukciju postojećih građevina i procesa;
- vrši kontrolu provedbe internih pravilnika i općih akata te uputa iz područja zaštite od požara;
- vrši kontrolu kretanja, zadržavanja i rada zaposlenika i vanjskih izvođača radova, te kontrolu potrebnih dozvola za kretanje i rad s otvorenim plamenom u ugroženim prostorima;
- vrši kontrolu osposobljenosti i uvježbanosti zaposlenika u rukovanju sredstvima za siguran rad i sredstvima za gašenje požara;

- vrši kontrolu izvršenih rekonstrukcija ili adaptacija u pogonima i građevinama glede provođenja mjera zaštite od požara;
- daje mišljenje o opremi i sredstvima za dojavu i gašenje požara koja se nabavlja za potrebe Fakulteta ili drugih korisnika prostora Fakulteta;
- vrši kontrolu provođenja mjera zaštite od požara na radnim mjestima prilikom obavljanja svakog posla, te druge kontrole glede zaštite od požara, a koje ovise o specifičnosti tehnologije obavljanja djelatnosti Fakulteta;
- prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara te sudjeluje u izradi općih akata Fakulteta;
- izrađuje upute za rad na siguran način, projekte i druge akte iz područja zaštite od požara;
- vodi brigu o održavanju u ispravnom stanju, te o svrsishodnoj uporabi opreme i sredstava za gašenje požara, te o upoznavanju zaposlenika o opasnostima od požara na njihovim radnim mjestima;
- vodi brigu o održavanju u ispravnom stanju postrojenja, uređaja, električnih, plinskih, ventilacijskih i drugih instalacija, dimnjaka i ložišta, kao i drugih uređaja koji mogu prouzročiti nastajanje širenja požara, o čemu vodi posebne evidencije;
- sudjeluje u izradi programa osposobljavanja i obuke radnika za rukovanje opremom i sredstvima za gašenje požara, organizira i vodi osposobljavanje i obuku, te vodi evidenciju o tome;
- vodi brigu o servisiranju i ispitivanju aparata, uređaja i sredstava za dojavu i gašenje požara;
- vodi brigu o postavljanju odgovarajuće opreme i sredstava za gašenje na pojedinim radnim mjestima na Fakultetu i fakultetskim odsjecima.

Članak 49.

Pri obavljanju unutarnje kontrole nad provedbom mjera zaštite od požara stručni suradnik za zaštitu od požara ima sljedeća ovlaštenja:

- udaljiti radnika s radnog mjesta ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost imovine i koristi otvorenu vatru u požarno ugroženom prostoru ili vrši zavarivanje u ugroženom prostoru bez dozvole ili dodatnih mjera sigurnosti i sl., o čemu je odmah dužan izvjestiti dekana i pročelnika odsjeka;
- narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili život i zdravlje ljudi;
- obaviti provjeru znanja djelatnika glede rukovanja sa aparatima i opremom za gašenje, a onog koji pokaže nepoznavanje uputiti na dodatnu obuku;
- neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara prijaviti dekane Fakulteta i pročelniku odsjeka.

IV. OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA IZ ZAŠTITE OD POŽARA I UPOZNAVANJE S OPASNOSTIMA

a) Osposobljavanje djelatnika

Članak 50.

Svaki zaposlenik Fakulteta, prije rasporeda na radno mjesto, mora proći osnovno osposobljavanje iz područja zaštite od požara na način i po programu utvrđenom Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (NN 61/94).

Osposobljavanje zaposlenika može se povjeriti pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje zaposlenika i koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova.

b) Upoznavanje djelatnika s opasnostima na radnom mjestu

Članak 51.

Svakog zaposlenika koji se prvi puta zapošljava na Fakultetu, stručni suradnik za zaštitu od požara dužan je upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozija na tom radnom mjestu i njegovoj okolini te o poduzimanju mjera zaštite od požara ili eksplozije, o čemu vodi i posebnu evidenciju.

Nakon upoznavanja i predaje pisanih naputaka, zaposlenik potpisuje izjavu da je upoznat s opasnostima i mjerama koje mora poduzimati na tom radnom mjestu da ne nastanu požar ili eksplozija.

V. OBAVEZE DEKANA I PROČELNIKA ODSJEKA U PRIMJENI PRAVILA ZAŠTITE OD POŽARA

a) Obaveze dekana Fakulteta

Članak 52.

Dekan Fakulteta odgovoran je za provođenje zakonom i podzakonskim aktima, te ovim Pravilnikom propisanih mjera zaštite od požara i eksplozije.

Dekan Fakulteta, ili osoba koju on ovlasti, ima pravo i obavezu obavljati nadzor na primjenom propisa i odredbi ovoga Pravilnika, vršiti kontrolu rada stručnog suradnika za poslove zaštite na radu i zaštite od požara, te pročelnika odsjeka.

Članak 53.

Dekan ima slijedeće obveze u vezi s provođenjem zaštite od požara:

- donosi opće akte, te upute iz područja zaštite od požara;
- usvaja izvješća o stanju i provođenju zaštite od požara;

- donosi godišnji financijski plan o potrebama financiranja zaštite od požara na prijedlog Fakultetskog kolegija;
- donosi odluku o provođenju osposobljavanja i obavješćivanje zaposlenika iz područja zaštite od požara;
- osigurava nesmetano obavljanje inspekcijskih poslova, te pruža inspektoru zaštite od požara potrebne podatke i obavijesti;
- osigurava provođenje i drugih mjera zaštite od požara sukladno Zakonu, podzakonskim propisima i ovom Pravilniku.

b) Obaveze pročelnika odsjeka

Članak 54.

Pročelnik odsjeka, ili osoba koju on odredi, obavlja kontrolu i nadzor nad primjenom propisanih i naređenih mjera zaštite od požara na radnim mjestima, te u prostorima građevine u svom djelokrugu rada i rukovođenja. O uočenim nedostacima sastavlja zapisnik s prijedlogom mjera i rokovima za njihovo otklanjanje.

Članak 55.

Pročelnik odsjeka ili osoba koju on odredi, odgovoran je da na radnom mjestu gdje postoje opasnosti za nastanak i širenje požara (laboratoriji, plinska kotlovnica i drugi prostori u kojima se koriste plinska trošila i druge opasne tvari) rade zaposlenici koji su stručno osposobljeni za takve poslove i koji su osposobljeni iz područja zaštite od požara.

Članak 56.

Pročelnik odsjeka ili osoba koju on odredi u području zaštite od požara, ima naročito prava i obveze:

- udaljiti s rada zaposlenika koji pri obavljanju poslova ne provodi i ne primjenjuje mjere zaštite od požara;
- prekinuti rad na radnom mjestu, sredstvu rada i u radnoj okolini ako utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili ako se poslovi i radne operacije izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara;
- u slučaju neizravne opasnosti nastanka požara s stručnim suradnikom za zaštitu od požara dogovara otklanjanje opasnosti odnosno nedostataka ili ako se to ne može, dogovara privremeni prekid rada dok te opasnosti postoje;
- izvještava stručnog suradnika za zaštitu od požara o svakom nastalom požaru ili mogućoj opasnosti za nastajanje i širenje požara;
- u slučaju neizvršavanja obaveza u primjeni i provedbi mjera zaštite od požara pokreće postupak za utvrđivanje povrede radne obveze protiv zaposlenika koji tu obvezu ne izvršava na svom radnom mjestu ili radnoj prostoriji.

c) Obveze zaposlenika u provedbi mjera zaštite od požara

Članak 57.

Dužnosti zaposlenika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su slijedeće:

- poduzimanje, provođenje i pridržavanje propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i u radnom prostoru;
- prije rasporeda na radno mjesto upoznavanje sa propisima i drugim mjerama zaštite od požara u vezi s poslovima na tom radnom mjestu;
- praćenje i kontroliranje rada, funkcioniranja i ispravnosti strojeva, uređaja, instalacija i drugih sredstava, u bližoj i široj radnoj okolini uz obvezu prijavljivanja svakog kvara ili neispravnosti koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara;
- poštovanje oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru;
- pri obavljanju posla i rukovanju s opasnim tvarima spriječavanje njihovog prolijevanja, curenja, prosipanja i istjecanja po radnim površinama;
- briga da se pristup radnom mjestu bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano mogla koristiti oprema i sredstva za gašenje požara,
- odbijanje rada na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije ako nisu osigurane mjere zaštite od požara i eksplozije;
- aktivno sudjelovanje u gašenju požara na svim građevinama i njegovim dijelovima u Fakultetu;
- čuvanje i pažljivo odnošenje prema opremi i sredstvima za gašenje požara, te prema oznakama upozorenja i znakovima ovješnim i nalijepljenim za njihovu potrebu.

VI. ODGOVORNOST ZBOG NEPRIMJENE PROPISANIH I NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 58.

Zbog povreda pravila o zaštiti od požara utvrđenih Zakonom, podzakonskim propisima i ovim Pravilnikom protiv svakog zaposlenika može se pokrenuti postupak otkazivanja ugovora o radu sukladno Zakonu o radu i Pravilniku o radu PMF-a.

Članak 59.

Lakše povrede pravila o zaštiti od požara su:

- nesudjelovanje u gašenju požara i u sprečavanju širenja požara, uslijed čega su nastale materijalne štete manjih razmjera;
- nemarno ili nesavjesno obavljanje poslova u vezi sa zaštitom od požara;

- neprijavljivanje stručnom suradniku za zaštitu od požara pojave koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije;
- nemarno ili nesavjesno ponašanje prema opremi i sredstvima za gašenje požara;
- odbijanje rada dužeg od punog radnog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtijeva;
- rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara ili eksplozija unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.

Članak 60.

Teže povrede pravila o zaštiti od požara su:

- nasudjelovanje u gašenju požara i sprečavanju širenja požara uslijed čega su nastale veće materijalne štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život zaposlenika ili oštećenje imovine;
- namjerno ili nesavjesno obavljanje radne obveze iz područja zaštite od požara, čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija s posljedicom lakših ozljeda po zaposlenike i/ili oštećenja imovine;
- rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara ili eksplozija unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje zaposlenika i / ili imovinu;
- neopravdano odbijanje izvršavanja pojedinih odluka, instrukcija i naputaka iz zaštite od požara ovlaštenih osoba, a zbog čega je došlo do požara i/ili eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje zaposlenika i/ili imovine;
- neprijavljivanje stručnom suradniku za poslove zaštite od požara pojave koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije, uslijed čega je nastala lakša posljedica za život i zdravlje zaposlenika i/ili imovine;
- odbijanje rada dužeg od punog radnog vremena u slučaju nastanka ili gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje zaposlenika i/ili imovine;
- nepridržavanje propisa i pravila iz zaštite od požara na radnome mjestu s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku, ako je time učinjena lakša posljedica po život i zdravlje zaposlenika ili imovine.

VII. DUŽNOSTI ZAPOSLENIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 61.

Svaki zaposlenik koji primjeti neposrednu opasnost od nastanka požara ili primjeti požar dužan je ukloniti opasnost odnosno ugasiti požar, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe ili drugu osobu, a ako to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti najbližu vatrogasnu postrojbu (tel. 93) i policijsku stanicu ili ispostavu (tel. 92), te ostale zaposlenike.

Članak 62.

Prije napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara svaki zaposlenik na svom radnom mjestu mora već prema sredstvima kojima rukuje:

- isključiti električnu struju;
- zatvoriti dovod plina;
- iznijeti na sigurno mjesto, ako je moguće, posude s opasnim tvarima ili posude sa zapaljivom tekućinom;
- izvesti na siguran prostor motorna vozila;
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostorija.

Članak 63.

Stručni suradnik za zaštitu od požara čim sazna za požar, utvrđuje koje se sve mjere moraju poduzeti glede uporabe sredstava i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja požara, evakuacije i spašavanja, traženja pomoći u slučaju ozlijeđenih osoba i slično. Također preuzima vođenje akcije gašenja požara do dolaska profesionalne vatrogasne postrojbe. Kao voditelj akcije gašenja požara dužan je osigurati da se na mjesto požara donesu raspoloživi i odgovarajući aparati za gašenje, te druga oprema koja se može koristiti za gašenje požara.

Prilikom akcije gašenja na mjestu požara smije se nalaziti samo potreban broj zaposlenika. Radi smanjenja štete mora se voditi briga da se izbjegne nepotrebno polijevanje vode po predmetima i inventaru, te da se uklone materijali koji bi mogli biti oštećeni zbog širenja požara.

Članak 64.

Stručni suradnik za zaštitu od požara dužan je u tijeku akcije gašenja i nakon nje sačuvati eventualne dokaze o uzroku izbijanja požara i o istima obavijestiti nadležnu inspekciju zaštite od požara.

Nakon završetka akcije gašenja požara stručni suradnik za zaštitu od požara zajedno sa voditeljem akcije gašenja dužan je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprječavanja ponovnog izbijanja požara;
- osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana, ako je požar ugašen tijekom noći;
- dežurnim osobama tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara.

Nakon potpuno ugašenog požara i saniranja posljedica požara upotrebljenu opremu i sredstva za gašenje požara potrebno je odmah dovesti u ispravno stanje.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 65.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave na oglasnoj ploči Fakulteta.

Klasa: 003-05/05-01/2

Urbroj: 3804-201-05-30

Zagreb, 20-12-2005

Ovaj Pravilnik je objavljen na oglasnoj ploči Fakulteta dana 20. 12. 2005. i stupa na snagu

20. 12. 2005. godine.

GLAVNI TAJNIK FAKULTETA

Dijana Košak, dipl. iur.

